

Valtuustoaloite Inarin kunnan ja Saamelaiskäräjien yhteistyöstä saamenkielisen oppimateriaalin lisäämiseksi

Kunnanhallitus 11.12.2023 § 259

Valmistelija Hallintojohtaja

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuustossa 16.11.2023 oheisen aloitteen. Aloitteessa esitetään, että kunta edistää saamenkielisten kuntalaisten yhdenvertaisuutta käynnistämällä yhteistyön Saamelaiskäräjien kanssa perusopetuksen saamenkielisen oppimateriaalin puutteen ratkaisemiseksi. Aloitteen mukaan tarvitaan kokonaistilannearvio saamenkielisistä esi- ja perusopetuksen oppimateriaaleista, suunnitelma tilanteen korjaamiseksi ja yhteistä edunvalvontaa.

Kunnanhallitus on viimeksi keväällä 2022 päivittänyt kunnan edunvalvontatavoitteet ja ne on syytä päivittää kuntastrategian valmistumisen jälkeen.

Esittelijä Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää
1. siirtää aloitteen sivistyslautakunnan käsiteltäväksi
2. huomioida aloitteen päivittäessään seuraavan kerran kunnanhallituksen edunvalvonnan painopisteitä
2. edellyttää, että sivistyslautakunta ilmoittaa kunnanhallitukselle 30.4.2024 mennessä, mihin toimenpiteisiin aloitteen johdosta on ryhdytty.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: sivistyslautakunta, Keskustan valtuustoryhmä
Lisätietoja: hallintojohtaja Mari Palolahti, puh. 040 522 1214,
mari.palolahti@inari.fi

Sivistyslautakunta 24.01.2024 § 6

Valmistelija Sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta on tehnyt vuosien saatossa yhteistyötä Saamelaiskäräjien oppimateriaalikeskuksen kanssa sekä yksin että yhdessä muiden kuntien kanssa. Pääsääntöisesti aloite on tullut Saamelaiskäräjien suunnalta ja silloin on tilanne saatu käyty läpi kerralla kaikkien saamelaisalueen kuntien kanssa.

Inarin kunta valmistele koltansaamenkielisen opetuksen aloittamista Ivalon koulussa. Saamenkielisen oppimateriaalin tilanne on muuttunut viime vuosina ja siitä olisi hyvä saada oppimateriaalista ajantasainen kartta.

Esittelijä Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen

Päätösehdotus Sivistyslautakunta
1. ehdottaa Saamelaiskäräjille tapaamisen järjestämistä vuoden 2024 aikana
2. pyytää Saamelaiskäräjien oppimateriaalikeskukselta ajantasaisen kartan eri oppiaineiden oppimateriaaleista luokkatasoinnain ja kielittäin.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti sivistysjohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: kunnanhallitus

Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen, p. 0400 131 231

Kunnanhallitus 08.04.2024 § 83

Valmistelija Hallintojohtaja

Sivistyslautakunta on käsitellyt aloitetta 24.1.2024 ja päättänyt ehdottaa tapaamista Saamelaiskäräjille vuoden 2024 aikana saamenkielisten oppimateriaalien tilanteesta. Lisäksi sivistyslautakunta on päättänyt pyytää Saamelaiskäräjien oppimateriaalikeskukselta ajantasaiset tiedot oppimateriaaleista.

Valtuusto hyväksyi 11.3.2024 päivitetyn kuntastrategian, johon määriteltiin myös edunvalvonnan painopisteet. Määrittelyn tavoitteena on edistää kunnalle strategisesti tärkeitä asioita, kiteyttää kunnan viestiä, kartoittaa tarkoituksenmukaiset vaikuttamisen kohteet ja määrittellä tehtävät toimenpiteet. Yksi edunvalvonnan painopiste on saamenkielten ja kulttuurin rahoituksen ja toiminnan vahvistaminen.

Esittelijä Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi sivistyslautakunnan päätöksen
2. edellyttää, että sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle 30.11.2024 mennessä tilannearvion saamenkielistä oppimateriaaleista sekä toimenpidesuunnitelman tilanteen parantamiseksi.

Käsittely

Anni Koivisto poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: sivistyslautakunta, Keskustan valtuustoryhmä

Lisätietoja: hallintojohtaja Mari Palolahti, puh. 040 522 1214,
mari.palolahti@inari.fi

Sivistyslautakunta 13.11.2024 § 73

Valmistelija Sivistysjohtaja

Sivistystoimi on pyytänyt saamelaiskäräjiltä toistuvasti koolle kutsuttavan saamelaisalueen kuntien ja Saamelaiskäräjien koulutus- ja oppimateriaalilautakunnan yhteiskokouksen, jossa käytäisiin läpi tämän hetken päivitettyä tilannetta oppimateriaaleista. Saamelaiskäräjien koulutus- ja oppimateriaalilautakunta käsitteli kokouksessaan 30.10.2024 Inarin kunnan esitystä yhteisestä tapaamisesta saamenkieliseen oppimateriaaliin liittyen ja esittää tapaamisen ajankohdaksi joulukuun alkupuolta tai ensi vuoden alkua. Tällä kokouksella on erityinen merkitys työn edistämiseksi.

Inarin kunta katsoo, että saamenkielisen oppimateriaalin tuottamisen vastuu on valtionrahoitteisena Saamelaiskäräjillä. Vastuu on siinä mielessä jakamaton, että se aiheuttaisi kunnalle kustannuksia, jotka eivät yksittäiselle kunnalle kuulu. Inarissa rasite tulisi kolminkertaisena johtuen siitä, että kunnassa ovat käytössä kaikki kolme Suomessa puhuttavaa saamenkieltä. Yksittäiset opettajat valmistelevat työssään omaa opetustaan koskevaa materiaalia, mutta se ei täytä tuota varsinaista tarvetta, eikä ole verrattavissa yleisesti jaettavaan oppimateriaaliin.

On tullut aiempina vuosina esille, että merkittävä osa oppimateriaaleista on vanhentunutta eikä rahoitus sen ajantasalle saattamiseksi ole riittävää. Kunta tukee Saamelaiskäräjien näkemystä oppimateriaalin valmistamiseen tarkoitetun resurssin kasvattamisesta.

Inarin kunnalla on halu olla edistämässä kaikkien kolmen saamenkielen oppimateriaalien määrää ja ajantasaisuutta. Kunnan kouluissa ja varhaiskasvatuksessa on opettajilla paras näkemys siitä, mitä ja millaisia materiaaleja tarvitaan ja mitkä ovat uudistamisen tarpeessa. Heidän tiettämystään voidaan hyödyntää.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi asian etenemisen ja kokousajankohdan ja toimittaa sen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi: kunnanhallitus
Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen p.0400 131 231
ilkka.korhonen@inari.fi

Sivistyslautakunta 11.12.2024 § 79

Valmistelija	Sivistysjohtaja
	Sivistystoimi on valmistellut tapaamista Saamelaiskäräjien oppimateriaalitoimiston kanssa. Yhteistä ajankohtaa ei ole vielä saatu sovittua.
	Sivistystoimi on loka – marraskuussa 2024 tehnyt kyselyn Inarin kunnan koulujen saamenkielisen opetuksen opettajille selvittääkseen oppimateriaalin puutteita saamen kielen- ja saamenkielisessä opetuksessa.
	Oppimateriaalikysely tehtiin koskemaan kaikkia saamenkieliä erikseen, siinä selvitettiin kiireellisintä tarvetta ja tarvetta yleensä. On syytä muistaa, että vastausten lukumäärä ei ole merkitsevä, sillä opettajia on eri kielissä eri määrä. Samassa kyselyssä kysyttiin opettajien näkemystä siitä, millaista materiaalia he erityisesti tarvitsevat, kirjallista vai digitaalista materiaalia.
	Saatujen vastausten perusteella kiireellisin tarve on alaluokkien materiaalin uudistamisella. Alaluokkien ajantasaisen materiaalin saaminen on merkittävin askel saamenkielen omaksumisen edistämässä.
	Saadut vastaukset ovat tärkeää ja ajanmukaista tietoa, joka kuvaa hyvin sitä tarvetta, joka kouluilla on saamenkielisestä oppimateriaalista. Inarin kunta

tulee viemään aineiston mukaan keskusteluun saamenkielisen oppimateriaalin tarpeesta.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi raportin saamenkielisten opetusmateriaalien tarpeesta Inarin kunnan kouluilla 2024.
Käsittely	Anni Koivisto poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Tiedoksi: kunnanhallitus Lisätietoja: sivistysjohtaja Ilkka Korhonen, puh. 0400 131 231, ilkka.korhonen@inari.fi

---

Sivistyslautakunta 19.02.2025 § 6
808/00.04.02/2023

Valmistelija	Sivistysjohtaja Sivistystoimen tapaaminen Saamelaiskäräjien oppimateriaalivastaavien kanssa pidettiin Sajoksessa 10.2.2025. Tilaisuudessa käytiin oppimateriaalien tilannetta, tulevaisuuden suunnitelmia ja tulevia mahdollisuuksia. Inarin kunta toi esille mm. kaikkien kolmen Suomessa puhutun saamenkielen oppimateriaalien tärkeydestä alleviivaten pienimpiä kieliä ja huolen saamenkielisen opetuksen henkilöstön jaksamisesta puutteellisten oppimateriaalien tilanteessa. Saamelaiskäräjät esitti toivomuksen, että kunta ottaisi tuottaakseen oppimateriaalia, mutta siihen kunta vastasi, että valtion määrittämät kuntalain ulkopuoliset erityistehtävät tulee valtion myös rahoittaa. Erilaisista malleista opettajien osallistumisen mahdollistamiseksi keskusteltiin. Päätettiin kutsua mukaan muut saamelaisalueen kunnat ja selvittää hankerahoituksen mahdollisuuksia lisätä määräaikaaisesti oppimateriaalia, tilanteen saattamiseksi parempaan jamaan. Todettiin, että yhteinen edunvalvonta asian edistämässä on tärkeää. Ohessa hallintosihteerin laatima muistio tapaamisesta.
--------------	--

Esittelijä	Sivistysjohtaja Ilkka Korhonen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee tapaamisen tiedoksi ja lähettää tiedon asian etenemisestä ja suunnitelluista toimenpiteistä kunnanhallitukselle valtuustoaloitetta koskien.
Käsittely	Päätösehdotusta muutettiin seuraavasti: Sivistyslautakunta päättää merkitä tapaamisen tiedoksi ja lähettää tiedon asian etenemisestä ja suunnitelluista toimenpiteistä kunnanhallitukselle valtuustoaloitetta koskien. Valtuustoaloite katsotaan sivistyslautakunnassa loppuunkäsitellyksi.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi käsittelyn mukaisen muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi: Kunnanhallitus

Lisätietoja: Ilkka Korhonen, ilkka.korhonen@inari.fi , puh. 0400 131 231
